

La Revista de Dipsalut

Publicació informativa
de l'activitat de
l'Organisme de Salut Pública
de la Diputació de Girona

P. 2
Innovació,
recerca i
intercanvi de
coneixement

P. 4
Nou
dispositiu
de rescat
aquàtic

P. 11
Salubritat,
seguretat i
prevenció
de contagis

P. 16
Balanç
d'actuacions
per fer front a
la pandèmia

NOTA INFORMATIVA IMPORTANT

Estimats usuaris de les piscines municipals de la Diputació de Girona:

1. La Diputació de Girona ha establert un protocol de seguretat i prevenció de contagis per a les piscines municipals de la Diputació de Girona.
2. No es permetrà l'entrada a les piscines municipals de la Diputació de Girona a persones que no estiguin vacunades amb el vaccin COVID-19.
3. Els usuaris de les piscines municipals de la Diputació de Girona han de seguir les mesures de seguretat i prevenció de contagis establertes per la Diputació de Girona.
4. Per més informació, podeu contactar amb el Departament de Salut Pública de la Diputació de Girona al telèfon 972 22 22 22 o a través de la web www.dipsalut.cat.

Gràcies per la vostra col·laboració i respecte pel nostre espai.

Innovació, recerca i intercanvi de coneixement

Dipsalut és un organisme centrat en proporcionar serveis directes, alhora que suport tècnic i econòmic, als municipis. Però hi ha un altre eix importantíssim per a nosaltres, sense el qual no podríem desenvolupar idòniament el primer. Parlo del centrat en el coneixement, en generar-lo (i ajudar a fer-ho), gestionar-lo, i facilitar-ne l'intercanvi.



Considerem que és del tot necessari per poder anar millorant les diferents polítiques i actuacions, per aconseguir que siguin altament eficaces i eficients, que puguin donar resposta a les necessitats que -en aquest món tan veloç i canviant- constantment van sorgint.

En els darrers mesos hem tingut dues bones mostres del pes d'aquest eix en la nostra activitat. En vull fer referència breument en aquest editorial (i en trobareu informació més detallada dins aquesta mateixa revista).

A principis de juliol vam presentar una innovació duta a terme en el marc del programa de salubritat de platges. Es tracta de la nova boia de rescat, Quick Rescue, dissenyada per socorristes experts i pel Centre d'Innovació i Desenvolupament de la Universitat de Girona, amb el suport tècnic i econòmic, des dels inicis, de Dipsalut. El nou dispositiu permet reduir el temps de resposta davant ofegaments, una problemàtica que s'ha anat agreujant

en els últims temps. La informació relacionada amb el seu desenvolupament i fabricació s'ha posat a disposició de tothom, oferint-la en "codi obert", perquè la puguin utilitzar els equips de salvament d'arreu, més enllà de les comarques gironines. És una fita que demostra, un cop més, l'aposta de l'Organisme per la innovació. Dediquem esforços a trobar solucions -a vegades necessàriament noves- als problemes que, plegats, amb els ajuntaments, anem detectant. I ho fem amb aliances amb centres de recerca, amb persones i entitats expertes en cada sector.

L'altra gran mostra de la importància que donem a l'eix del coneixement, és el fet d'haver coorganitzat i acollit dos dels principals congressos internacionals de l'àmbit de la promoció de la salut i la salutogènesi (és a dir, la disciplina centrada en els factors que fomenten la salut humana). Com sabeu, es van dur a terme aquest mes de juny, des de Girona; en format virtual, degut a la situació epidemiològica.

Hi vam reunir més de tres-cents investigadors, professionals del sector, i responsables de formular polítiques públiques d'una trentena de països d'arreu del món. I vam aconseguir l'objectiu: exposar, debatre i intercanviar tant enfocaments i metodologies, com experiències concretes. Vam comptar amb nombroses figures de renom en l'àmbit i, també, vam poder compartir-hi algunes de les actuacions que duem a terme des de Dipsalut, així com des de la Càtedra de Promoció de la Salut. Van ser una nova oportunitat de crear i enfortir xarxes de treball i expertesa; imprescindibles per continuar avançant en la millora de la salut i el benestar de totes les persones dels nostres pobles, viles i ciutats. Ja que la inversió en recerca, innovació i intercanvi de coneixement s'ha demostrat clau per fer front als desafiaments de la nostra societat.

Maria Puig i Ferrer
Presidenta de Dipsalut

Coordinació i redacció: servei de Difusió de Dipsalut

Fotografia: © Dipsalut

Disseny gràfic i maquetació: la Gràfica

Impressió: Impremta Pagès, amb criteris de responsabilitat ambiental



Dipòsit legal: GI-985-2010

Periodicitat: quadrimestral

Tiratge: 2.000 exemplars

DIPSALUT, Organisme de Salut Pública de la Diputació de Girona

Parc Científic i Tecnològic. Pic de Peguera, 15.
Edifici Jaume Casademont-17003-Girona. Tel. 972414720

info@dipsalut.cat.

Podeu consultar la política de protecció de dades de Dipsalut a:
www.dipsalut.cat/politica-proteccio-dades.html

Aquesta revista està editada per Dipsalut i es distribueix gratuïtament a ajuntaments i entitats de la demarcació de Girona. Les vostres dades figuren a la nostra llista de distribució de La Revista. Us preguem que, en cas de no voler-lo rebre més, ens ho comuniquem a través del correu.



Dipsalut
Organisme de Salut Pública
de la **Diputació de Girona**

www.dipsalut.cat



Acompanyar els infants en moments traumàtics

Hem lliurat exemplars del “Conte per a moments difícils” als Grups d’Atenció a la Victima i Unitats de Trànsit dels Mossos d’Esquadra, perquè en puguin fer ús per acompanyar les víctimes menors d’edat.

Aquest recurs també s’està fent arribar, entre d’altres, als Equips d’Assessorament i Orientació Psicopedagògica (EAP), els d’Atenció a la Infància i Adolescència, a l’Oficina d’Atenció a la Victima del Delicte, o al Centre d’Emergències i Urgències Socials de Barcelona (CUESB). També se’n lliuren exemplars al Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, a altres administracions, i a entitats col·laboradores.

A la distribució del conte s’hi sumen diverses sessions de formació adreçades a tots aquests professionals, en les que s’aprofundeix en la comunicació i acompanyament dels menors en diferents moments de crisi.

El conte ha estat escrit per una de les psicòlogues del Servei d’Emergències Psicològiques de Dipsalut, Verònica Brea i Jiménez, que alhora és mestra. Compta amb il·lustracions de Montse Fletas i Torrent. Està pensat per ajudar a pares, mares, familiars, tutors o professionals a acompanyar els infants en situacions traumàtiques.



Imatge d'una de les pàgines interiors del conte

Prevenió de contagis del SARS-CoV-2

Un estiu més, Dipsalut ha informat i assessorat els municipis sobre les mesures que calia aplicar a piscines i platges, així com en altres equipaments i espais públics, per tal de minimitzar el risc de contagis de la Covid-19.

A més, se’ls ha lliurat materials divulgatius adreçats a la ciutadania, on es recullen les recomanacions a seguir per part dels usuaris.

Aquests recursos es troben disponibles al web www.dipsalut.cat, a l’apartat Directori de serveis i recursos enfront la Covid-19. Hi trobareu -organitzats per temàtiques- els serveis i recursos que oferim a ajuntaments, entitats i ciutadania. També, hi recollim altres informacions d’interès relacionades amb l’actual crisi socio sanitària.

Combatre el mosquit tigre als espais privats

Continuen les accions per conscienciar sobre la importància d’evitar que criï a balcons, terrasses, jardins i altres espais privats.

Per arribar a les persones més grans i a la població estacional, aquest estiu hem tornat a instal·lar estands informatius als mercats municipals. Tècnics del Servei de Control hi han explicat els motius pels que cal limitar-ne la població i les pautes a seguir per aconseguir-ho.

Evitar la proliferació de l’insecte a les cases és bàsic ja que es calcula que vuit de cada deu espais on es pot reproduir aquest mosquit són privats. Els consells per mantenir-lo a ratlla es resumeixen en evitar acumulacions d’aigua, per petites que siguin. És important recordar que aquest mosquit pot arribar a ser un vector de transmissió de malalties tropicals emergents com el dengue o el Chikungunya.

Per controlar-ne la població als espais públics, Dipsalut, el Servei i els ajuntaments realitzen actuacions com l’aplicació regular de biocides.



Estand informatiu a Olot, aquest mes de juliol

73 persones, recuperades amb els desfibril·ladors

Els aparells del programa de Dipsalut “Girona, territori cardioprotegit”, i la intervenció dels cossos de primera resposta i la ciutadania, ja han permès recuperar el batec a més de setanta persones*.

En total, els municipis de la demarcació compten amb 783 desfibril·ladors cedits en el marc d’aquest programa. Els cossos d’emergències (policies, protecció civil...) en duen dins els seus vehicles i també n’hi ha de disponibles a l’espai públic, a places, carrers i façanes d’equipaments. A aquests aparells cal sumar-hi la cinquantena de desfibril·ladors que es deixen de manera temporal a ajuntaments i a entitats per a cardioprotegir activitats considerades de risc. Des de l’Organisme es forma gratuïtament i de manera continuada els usuaris intensius d’aquests aparells. També s’ofereix una formació més bàsica a tota la ciutadania. L’objectiu és transmetre les pautes bàsiques per poder socórrer algú que pateix una aturada cardiorespiratòria i promoure l’ús dels aparells de desfibril·lació externa.

*Dades a 9 d’agost de 2021

Dipsalut impulsa un nou dispositiu de rescat aquàtic

Agilita la resposta en casos d'ofegaments. Ha estat ideat per socorristes experts i la Universitat de Girona, amb el suport de l'Organisme de Salut Pública.

Es els equips de socorrisme de les platges de Begur, Cadaqués, Calonge i Sant Antoni, l'Escala, Lloret de Mar i Tossa de Mar, així com el de l'estany de Banyoles, tenen a la seva disposició, des d'aquest estiu, un recurs nou per actuar de manera més ràpida en casos d'ofegament. És Quick Rescue: un innovador dispositiu de rescat aquàtic, autoinflable i molt més lleuger que els tradicionals.

L'han ideat socorristes experts i el Centre d'Innovació i Desenvolupament de la Universitat de Girona, amb el suport tècnic i econòmic de Dipsalut. El sistema també s'ha ofert a tots els ajuntaments del litoral de les comarques gironines perquè el puguin utilitzar els serveis de salvament dels seus municipis. La informació per desenvolupar i fabricar aquest dispositiu és ja d'accés universal perquè equips de socorrisme d'arreu del món el puguin utilitzar.

L'alcalde de l'Escala, Víctor Puga; la vicepresidenta tercera de la Diputació i presidenta delegada de Dipsalut, Maria Puig, i la responsable de l'estudi d'avaluació del dispositiu i professora de l'Institut Nacional d'Educació Física de Catalunya (INEFC), Sílvia Aranda, han presentat públicament Quick Rescue a la platja de Riells de l'Escala aquest passat 8 de juliol.

«Dipsalut aposta per la innovació. Dedicuem esforços a trobar solucions als problemes que, amb els ajuntaments, detectem gràcies al desenvolupament dels programes. El suport que prestem per als dispositius de salvament i socorrisme ens va fer veure aquesta oportunitat de millora», ha destacat Maria Puig. En el marc de la presentació, ha tingut lloc un simulacre de salvament a la mateixa platja de Riells, que ha permès mostrar de manera pràctica el funcionament del dispositiu.

Nedar fins on és la víctima sense entrebancs

La nova boia de rescat és àgil i molt fàcil de transportar. Està pensada perquè els socorristes la duguin plegada i desinflada, enganxada a la cintura, de manera que puguin nedar fins al punt on hi ha la víctima sense impediments. L'han d'inflar amb un gest simple i àgil: estirant un cordó, amb una sola mà. D'aquesta manera, es pot reduir significativament el temps de resposta en els rescats aquàtics. A més, quan els socorristes no hagin d'actuar en rescats, mentre facin tasques de vigilància (un 98 % del temps), poden tenir les mans lliures per dedicar-se a feines preventives relacionades amb la seguretat dels banyistes.

Des de les comarques gironines i per a tot el món

La informació relacionada amb el desenvolupament i fabricació de la nova boia ja s'ha posat a l'abast de tothom per mitjà de dos portals d'innovació, Innoget.com i Enterprise Europe Network. L'accés és lliure, amb una llicència amb codi obert. També es promocionarà per mitjà d'accions diverses, com ara la participació en congressos del sector i la publicació d'un treball científic fruit del procés d'avaluació en una de les revistes de gran impacte en el sector, *Emergencias*, de la Societat Espanyola de Medicina d'Urgències i Emergències.

Per avaluar i millorar el dispositiu, s'han fet més de 200 simulacres de salvament a les platges de l'Escala, Lloret, l'Estartit i Empuriabrava i també a la del Bogatell (Barcelona). Hi han col·laborat l'INEFC i els equips de socorrisme de la Creu Roja, Proactiva, Rescatadores i dels Bombers de la Generalitat de Catalunya. L'equip de les platges de Barcelona, el Grupo de Investigación de Actividades Acuáticas y Socorrismo (GIAAS) de la Universidad de Coruña i el grup d'investigació Rendimiento y Motricidad del Salvamento y Socorrismo (REMOSS) de la Universidad de Vigo també hi han donat suport.



Imatge de la presentació del dispositiu i del simulacre de salvament per mostrar el funcionament de la nova boia. Platja de Riells, l'Escala, aquest mes de juliol

Girona, epicentre de la promoció de la salut

Dipsalut i la Càtedra de Promoció de la Salut de la Universitat de Girona hem acollit els dos grans congressos internacionals de l'àmbit: la conferència mundial de salutogènesi i el congrés europeu de promoció de la salut.

S'han celebrat, en format virtual, entre el 14 i el 18 de juny. Concretament, del 14 al 16, s'ha dut a terme l'11è Congrés Europeu de Promoció de la Salut. Els dies 17 i 18, ha tingut lloc la 6a Conferència Internacional sobre Salutogènesi.

S'hi han reunit més de tres-cents investigadors, professionals del sector, i responsables de formular polítiques públiques d'una trentena de països d'arreu del món. En total, s'hi han presentat 137 comunicacions. Entre elles, **7 d'elaborades per professionals de Dipsalut, sobre la salut psicològica i emocional durant la pandèmia, el seguiment de les desigualtats socioeconòmiques als municipis gironins i les accions per reduir-les, i amb les actuacions d'educació per a la salut.** 4, han estat de la Càtedra de Promoció de la Salut: sobre els mapes d'actius en salut, les funcions de la Càtedra, i la formació en promoció de la salut en aquests temps de COVID-19.

La conferència europea, la primera a celebrar-se, ha portat per títol «*Promoció de la salut: acció transformadora en una Europa canviant*». L'esdeveniment tenia per objectiu compartir el treball en aquest àmbit

impulsat per diferents organitzacions i alhora incentivar la creació de xarxes i l'intercanvi d'idees i bones pràctiques. Una de les qüestions que s'hi han abordat és la manera com la promoció de la salut pot ajudar a afrontar els reptes que té Europa en l'actualitat. Entre els estudis exposats, n'hi ha hagut sobre intervencions comunitàries eficaces per reduir les desigualtats en salut en la prevenció del càncer, sobre com l'alfabetització en salut pot ajudar a estar preparats davant crisis sanitàries, relacionades amb les polítiques públiques saludables en el món local, o amb les estratègies per promoure la salut mental entre la joventut.

El congrés internacional s'ha dut a terme amb el lema «*Avançar en la salutogènesi cap a societats pròsperes*». S'hi han exposat i debatut enfocaments innovadors sobre aquesta qüestió. L'objectiu ha estat desenvolupar la teoria i la recerca salutogènica. Al congrés s'hi han presentat actuacions desplegades més enllà de l'àmbit concret de la salut, com per exemple algunes de les que s'han dut a terme en el marc de les relacions entre grups socials, la salut ambiental, l'educació o, fins i tot, l'arquitectura. Les comunicacions presentades han versat sobre

temes tan diversos com les estratègies per implantar la salutogènesi als entorns laborals i acadèmics, la recuperació de supervivents adults del trauma infantil, o la relació entre el sentit de coherència i la millora de la qualitat de vida de malalts crònics.

Promoció de la salut per afrontar crisis com l'actual

Tots dos congressos, cadascun des de la seva perspectiva, han portat a debat les problemàtiques de salut i d'aspectes socials sorgides o agreujades arran de la pandèmia, i han exposat accions per promoure la salut enfocades a donar-hi respostes.

En la roda de premsa de presentació dels esdeveniments (celebrada el passat 10 de juny), el president de la Diputació, Miquel Noguer, va afirmar que "el fet que coorganitzem aquests congressos, ens ajuda a consolidar la demarcació com a referent. Com un territori en el qual establim sinergies per millorar el benestar de les persones". La presidenta de Dipsalut, Maria Puig, hi va afegir que "esdeveniments d'aquest tipus ens permeten descobrir nous enfocaments, i intercanviar coneixements i experiències. Són una magnífica oportunitat per crear o enfortir xarxes de treball". Per la seva banda, el rector de la Universitat de Girona, Quim Salvi, va destacar que "només podem fer front a les adversitats amb més recerca i més incidència cap a la societat, i esdeveniments com aquests hi ajuden".

*Dipsalut i la Càtedra de Promoció de la Salut han coorganitzat ambdós esdeveniments, conjuntament amb la Unió Internacional de Promoció de la Salut i Educació per a la Salut (IUHPE), el Grup de Treball Global en Salutogènesi de la mateixa IUHPE, el Centre de Salutogènesi de la Universitat de Zuric i la Societat per a la Teoria i la Recerca en Salutogènesi (STARS). Hi han col·laborat, també, la Fundació i el Consell Social de la UdG, l'Ajuntament de Girona i l'Agència de Salut Pública de la Generalitat de Catalunya.



Fotografia de la roda de premsa de presentació dels congressos, celebrada al pati de la Diputació de Girona aquest passat mes de juny

Un estiu per emocionar-se

De nou, des del programa "Sigues tu", hem ofert una proposta pedagògica als casals d'estiu municipals. Ha consistit en una sèrie d'activitats pensades per treballar les diferents emocions amb els infants.

Es tracta d'un recurs motivador, en clau d'humor, pensat per a infants de 5 a 10 anys, amb l'objectiu d'ajudar-los a identificar i prendre consciència de les emocions pròpies i dels altres, per tal de poder regular-les de manera adequada i assolir un bon equilibri emocional. Ha inclòs formació per als monitors, activitats i jocs per treballar les 5 emocions bàsiques (alegria, tristesa, por, ràbia i amor), la "gimcana de les emocions" (dinamitzada) i sessions de criança positiva per a les famílies.

La proposta pedagògica s'ha ofert a una seixantena de municipis d'ar-

reu de la demarcació de Girona; aquells de més de 1.000 habitants amb casals municipals que no havien desenvolupat el projecte d'educació emocional de l'estiu passat.

Cada casal ha pogut decidir els grups que la durien a terme, així com la manera de desenvolupar-la segons la diversitat de l'alumnat i les realitats i necessitats concretes. La proposta s'ha adaptat a totes les mesures de seguretat i precaucions necessàries per prevenir contagis de la COVID-19.

Aquest recurs ha donat continuïtat al treball en educació emocional

dur a terme l'estiu del 2020 a una cinquantena de casals municipals. Es va idear davant la necessitat d'acompanyar i educar emocionalment els infants, especialment en moments de crisi com els actuals, i en considerar-se que el lleure educatiu ofereix un bon context per fer-ho, ja que facilita l'aplicació de metodologies actives i vivencials.

Per obtenir la informació detallada sobre les accions vinculades al programa "Sigues tu, eines i actius per a la salut", adreceu-vos al web: www.siguestu.cat



Fotografia d'una sessió del programa "Sigues tu" a l'escola de Bescanó, duta a terme aquest passat mes de maig

Treballem per a la
higiene i seguretat a
les piscines

Protegem la teua salut

www.dipsalut.cat

 **Dipsalut**
Organisme de Salut Pública
de la Diputació de Girona

Nou web del Programa de Parcs i Xarxes

El Programa de Parcs Urbans de Salut i Xarxes d'Itineraris Saludables estrena portal web. La pàgina està adaptada als criteris d'usabilitat i accessibilitat. S'orienta als usuaris externs, per promoure la participació a les activitats, i per fomentar l'adopció d'estils de vida saludables.

El disseny gràfic i la jerarquització dels continguts pretén facilitar l'accés a les informacions d'interès; també des dels dispositius mòbils. La navegació esdevé intuïtiva i àgil. A més, la pàgina facilita compartir continguts, com

l'agenda de sessions, sigui a través de correu electrònic o des de les xarxes socials.

El nou lloc web compta amb noves funcionalitats, com una intranet per als dinamitzadors, que els permet

gestionar les dades relacionades amb les sessions en grup i obtenir-ne informació valuosa per a l'avaluació de les mateixes i per a la millora continuada del Programa.

També incorpora contingut de caràcter divulgatiu. S'hi exposa la fonamentació científica de les actuacions, que alhora ajuda a comprendre la vital importància de la pràctica d'activitat física regular per poder gaudir d'un bon estat de salut.

La nova pàgina substitueix l'anterior web del Programa, que havia estat en funcionament més d'una dècada i requeria d'una renovació total per poder respondre a les necessitats i requeriments de l'actualitat.

L'adreça de la pàgina es manté: www.itinerarisiparcsdesalut.cat



Captura de pantalla de la pàgina d'inici del nou web

Suport i atenció psicològica en situacions d'emergència

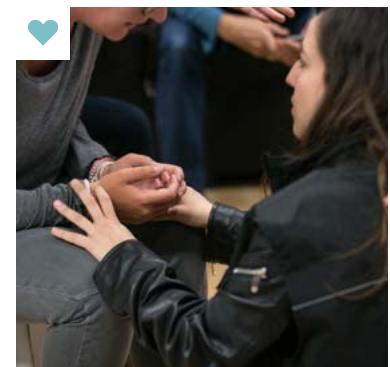
L'objectiu d'aquest servei és proporcionar assistència psicològica especialitzada, des del primer moment, a víctimes de fets traumàtics com accidents greus, catàstrofes, delictes violents o agressions sexuals. Des del 2020 s'hi ha afegit l'atenció a afectats de manera molt directa per l'actual crisi sanitària.

L'equip que desenvolupa el servei està format per psicòlogues i psicòlegs especialitzats; amb experiència professional i formació específica en l'àmbit de les emergències.

Per activar-lo cal trucar a un número de telèfon d'ús restringit (operatiu les 24 hores al dia i els 365 dies de l'any). El tenen tots els activadors qualificats, és a dir, alcaldes i alcaldesses, caps de les policies locals, Mossos d'Esquadra, caps de protecció civil, responsables dels serveis socials municipals o comarcals,

Departament d'Educació, Sistema d'Emergències Mèdiques i Bombers.

El servei es pot sol·licitar per atendre, individual o col·lectivament, víctimes directes o indirectes de: morts sobtades o amb alt potencial traumàtic (especialment de menors); accidents amb múltiples víctimes; delictes violents; agressions sexuals; desastres que generin alarma social (amb víctimes i danys greus); i altres situacions d'elevat potencial traumàtic. També, es pot mobilitzar per a atendre els professionals d'emergències que intervenen en aquests casos i que puguin necessitar-ho.



Imatge d'arxiu d'un dels simulacres en què va participar l'equip de psicòlegs de Dipsalut

gències que intervenen en aquests casos i que puguin necessitar-ho.

El programa d'atenció psicològica de Dipsalut es coordina amb altres dispositius similars, per evitar duplicitats. També inclou accions de formació (dirigides als professionals que intervenen en situacions d'alt potencial traumàtic), així com l'elaboració de materials de suport, divulgatius i pedagògics.

Adreceu-vos al canal de Youtube de Dipsalut per veure el nou vídeo explicatiu del programa.

Desigualtats de gènere en el treball en el marc de la COVID-19

(article de Lúcia Farré publicat al bepSALUT n.23 de la Càtedra de Promoció de la Salut de la UdG)

Les administracions públiques tenen la responsabilitat d'impulsar amb les seves polítiques un món més just i sostenible i per aquest motiu a la normativa cada cop hi ha més eines que faciliten la consecució d'aquest objectiu

La crisi originada per la pandèmia de la COVID19 tindrà importants repercussions sobre les desigualtats econòmiques i socials. A diferència de les recessions anteriors, aquesta crisi d'origen sanitari, ha estat especialment severa amb les oportunitats laborals de les dones.

Per quantificar-ne l'impacte sobre la desigualtat de gènere, durant la primera quinzena del mes de maig vam dur a terme una enquesta a una mostra representativa de famílies de l'estat espanyol. Mitjançant una empresa demoscòpica vam recollir informació socioeconòmica de 5.000 famílies. Els resultats principals de la nostra recerca els podeu consultar al document de treball "How the covid-19 lockdown affected gender inequality in paid and unpaid work in Spain" coautorat amb la Yarine Fawaz (CEMFI), la Libertad González (UPF i Barcelona GSE) i la Jennifer Graves (UAM).

Els resultats de l'estudi posen de manifest una davallada important del nivell d'ocupació durant el confinament. De mitjana, la taxa d'ocupació ha caigut en aproximadament 25 punts percentuals. Aquesta davallada no ha estat uniforme. Les dones i els treballadors amb un nivell d'estudis baix són els que l'han patit més. D'aquesta manera, mentre que el nivell d'ocupació entre els homes amb titulació universitària ha caigut un 18% passant del 91% al 75%, la davallada en l'ocupació de les dones sense estudis universitaris ha caigut més del doble, un 40%, passant del 69% al 41%.

Una dada important a tenir en compte és que la majoria de les pèrdues d'ocupació, de moment, han estat de caràcter temporal (o en forma d'ERTO). D'aquesta manera,

de les dones que abans de l'esclat de la pandèmia estaven treballant, el 25% ha perdut la feina de manera temporal, mentre que l'11% ho ha fet de manera permanent.

Un altra asimetria important derivada de les mesures de contenció de la pandèmia és una major proporció de dones que d'homes treballant des de casa. D'aquesta manera, mentre que un 52% de les dones que continuen treballant ho fa des de casa (teletreballa), aquest percentatge és del 42% entre els homes.

Pel que fa a l'increment de la producció domèstica derivada del tancament de les escoles i centres educatius el nostre estudi indica que tot i que els homes han incrementat la seva participació, les dones n'han continuat assumint-ne la majoria. Segons les dades recollides, abans del confinament, de mitjana, el 61% de les tasques i les cures estava a mans de les dones mentre que el 39% en mans dels homes. Durant el confinament, tot i que molt homes també han perdut la feina o han tre-

ballat des de casa, observem només un petit increment en la producció domèstica per part dels homes (d'uns 3 punts percentuals). Cal destacar una excepció que és anar a fer la compra, que durant el confinament s'ha convertit en una tasca d'homes.

Resumint, els resultats de nostre estudi posen de manifest important pèrdues en el nivell d'ocupació (sobretot en forma d'ERTO), que han estat més importants entre les dones i els treballadors poc qualificats. Les dades també demostren que més dones que homes han continuat treballant des de casa, i que l'increment de les tasques i les cures dins la llar ha recaigut majoritàriament sobre elles. Aquesta evidència suggereix un empitjorament notable de les oportunitats laborals de les dones i la necessitat d'implementar mesures per la reactivació econòmica de les dones i per frenar l'increment en la desigualtat de gènere.

Bibliografia: Farré, L., Y. Fawaz, L. González i J. Graves. 2020. *How the covid-19 lockdown affected gender inequality in paid and unpaid work in Spain. Document de treball.*



Imatge extreta de banc d'imatges

Gestió d'instal·lacions amb risc de legionel·la durant la pandèmia

(extret de les comunicacions científiques presentades per Dipsalut al IX Congrés de Legionel·la i Qualitat Ambiental. Els autors dels citats treballs són: Laura Arjona, Imma Vilà, Marc Abad, Alberto Ortega, Cristina Esparraguera, Pilar Castro i Francesc Xavier del Acebo)

Des de Dipsalut hem presentat noves comunicacions científiques relacionades amb aquesta qüestió al darrer Congrés de Legionel·la i Qualitat Ambiental, celebrat aquest passat juny. Hi hem parlat de la gestió de les instal·lacions durant la pandèmia. Per altra banda, hi hem compartit una guia amb les recomanacions a seguir -durant la fase de disseny de les instal·lacions d'aigua sanitària- per minimitzar el risc de transmissió de legionel·losi.

Control de legionel·la i pandèmia

L'ús de la majoria d'instal·lacions municipals va canviar arran de les restriccions per a la contenció de la Covid-19. Algunes es van tancar completament (a persones usuàries i també el sistema de producció d'aigua calenta. Per exemple, les escoles); altres, van deixar en funcionament el sistema de producció d'aigua calenta (va ser el cas de moltes instal·lacions esportives). I, en tercer lloc, hi ha les que, van continuar amb el funcionament habitual (com per exemple, casernes de policia local o centres geriàtrics).

Conseqüentment, part de les actuacions dels plans de prevenció i control de la legionel·losi també es van veure modificades en les diferents fases (des del confinament més estricte fins a la progressiva reobertura i posterior "nova normalitat").

Aquests canvis en el funcionament i les actuacions de manteniment i prevenció a les instal·lacions podien comportar un augment de la presència del bacteri legionel·la, i del risc de transmissió de legionel·losi, si no es prenen les mesures adequades.

Per evitar-ho, des de l'àrea de Salut Ambiental de Dipsalut vam mantenir permanentment el contacte amb els ajuntaments: recollint la informació específica de cada instal·lació (amb qüestionaris on registraven informacions clau com si estava en ús, si s'obrien periòdicament les aixetes o si s'estaven realitzant les accions fixades de neteja i desinfecció) i assessorant-los so-

bre les pautes a seguir. Les indicacions es donaven per a cada cas, des de l'adequat tancament d'instal·lacions -amb una guia específica-, a canvis en el manteniment davant nous usos. Les accions de desinfecció a dur a terme abans de la reobertura total, o l'adaptació dels plans de control segons la nova realitat de cada instal·lació.

A banda de l'assessorament tècnic, es van anar adaptant i ajustant les accions que duem a terme directament des de l'Organisme (aquelles incloses als programes habituals de prevenció de la legionel·losi), com les neteges i desinfeccions, els controls analítics o les visites d'assessorament. Es van prioritzar les actuacions en aquelles instal·lacions que, segons la informació recollida a través del qüestionari sobre l'estat i gestió de cada instal·lació, presentaven major risc de proliferació del bacteri.

En tot moment, des dels programes, es va remarcar als titulars dels equipaments la necessitat de continuar realitzant rigorosament les tasques de prevenció de la legionel·losi, per tal de minimitzar el risc de brots d'aquesta malaltia que, entre altres, podria afegir un altre impacte al saturat sistema sanitari arran de la Covid-19.

"Dipsalut va trobar una molt bona resposta per part dels ajuntaments, i una alta coresponsabilitat entre les diferents persones implicades en la gestió d'aquest risc. Es va demostrar una notable capacitat de sumar esforços, reorganitzar-se, i adaptar-se davant una situació tan complexa"



Guia de recomanacions durant la fase de disseny d'instal·lacions

Fruit de la feina interinstitucional entre administracions autonòmiques i diputacions catalanes, s'han creat diferents grups de treball per elaborar eines i recomanacions destinades a diferents públics. Tenen com a finalitat compartir i transferir coneixements per reduir i minimitzar el risc de proliferació i dispersió de legionel·la en les diferents tipologies d'instal·lacions que utilitzen aigua per al seu funcionament i generen aerosols.

Un d'aquests grups de treball –format per, entre altres, tècnics de Dipsalut– ha elaborat una guia de recomanacions amb l'objectiu de minimitzar riscos en relació a la legionel·losi en la fase de disseny de les instal·lacions d'aigua sanitària. Aquesta guia està destinada a enginyers, instal·ladors, operadors, mantenidors i tècnics de l'Administració. El recurs també ha estat presentat al darrer Congrés de Legionel·la i Qualitat Ambiental.

La guia consta de 6 apartats: origen de l'aigua, escomesa, sala tècnica, distribució de l'aigua i punts finals de consum, circuit de retorn i resum de temperatures del sistema.

En els diferents apartats, es destaquen uns 25 aspectes a complir, alguns dels quals recollim a continuació:

–Els sistemes de producció d'aigua calenta sanitària és preferible que siguin de producció instantània i sense acumulació d'aigua sanitària. Valorar els sistemes d'inèrcia i intercanviadors.

–Si cal implementar sistemes amb acumuladors, optar per acumuladors que emmagatzemen el mínim volum possible d'aigua sanitària.

–En cas de disposar de sistemes de preescalfament amb energies renovables, seguir el mateix criteri: prioritzar la producció instantània amb sistemes d'inèrcia.

–Els acumuladors d'aigua sanitària han de disposar de: vàlvula de purga, lector de temperatura, boca de registre, sistema de protecció contra la corrosió, purgador d'aire, aixeta a la sortida superior, aïllament tèrmic i han de ser sectoritzables.

–És molt important minimitzar el gradient tèrmic dels acumuladors.

–Els acumuladors han de disposar de vasos d'expansió operatius.

–Evitar disposar de vàlvula mescladora a la sala tècnica. En el cas de tenir-la, haurà d'estar regulada de manera permanent per sobre de la temperatura que permeti que l'aigua arribi als punts finals de consum i a la fi del circuit de retorn com a mínim a 50°C.

–Les instal·lacions que disposin de circuit de retorn l'han de tenir en tot moment a una temperatura superior als 50°C. Han de disposar de lector de temperatura, aixeta de mostreig i vàlvules antiretorn a les connexions amb l'acumulador o altres conduccions o elements.

–Cal evitar trams d'aigua estanca en les connexions de servei.

–S'ha de col·locar un desconector hidràulic automàtic a la canonada d'ompliment dels circuits d'aigua no destinada a usos domèstics

–És molt adequat disposar de sistemes de control i registre continuat de les temperatures crítiques del sistema d'aigua sanitària.

–Disposició de les canonades en els circuits de distribució: preferiblement cal fer passar les canonades d'aigua freda molt allunyades de les canonades d'aigua calenta (impulsió d'ACS, retorn i canonades de calefacció). Totes les canonades han d'anar aïllades segons criteris normatius.

–En la mesura del possible, les canonades es col·locaran amb pendent i amb vàlvules de drenatge per permetre buidar amb facilitat tota la instal·lació.

–Els punts de consum d'aigua han de minimitzar la formació d'aerosols i preferiblement disposar de vàlvules de buidatge.

–Es desaconsellen les vàlvules mescladores prèvies als punts finals de consum.

–Sempre és preferible que el circuit de retorn sigui sense ramificar: menys elements i més simple. Però cal tenir en compte que cal aproximar l'anella de recirculació a 50°C tan a prop com sigui possible dels punts finals de consum (a 5 metres o 3 litres d'aigua retinuda).

–En les instal·lacions amb circuit de retorn ramificat, cal col·locar vàlvules d'equilibrat.

Mitjançant múltiples esquemes hidràulics i explicacions complementàries es desenvolupa com aconseguir aquestes fites. També es plantegen els riscos que representen diferents configuracions i com evitar-los.

Els serveis, recursos i informacions d'interès per al món local relacionats amb la pandèmia, es recullen al nostre web (www.dipsalut.cat), a l'apartat Directori Covid-19.



Salubritat, seguretat i prevenció de contagis

Els programes de piscines i platges inclouen l'assessorament sobre les mesures de prevenció de la Covid-19, així com el lliurament de materials divulgatius adreçats als usuaris. Dipsalut també proporciona suport econòmic per als serveis de socorrisme.

La tasca de Dipsalut a les platges

Les actuacions del *Programa de Suport a la Gestió de la Salubritat de les Platges* s'han dut a terme entre els mesos de juny i setembre. S'han desenvolupat a una norantena de platges de tot el litoral gironí.

Una primera part del programa correspon a la prevenció de la legionel-

losi. Es fa la neteja i desinfecció de totes les dutxes i rentapeus, i s'estableixen accions de manteniment i control analític de l'aigua. Aquests equipaments, tot i ser de baix risc, podrien arribar a transmetre la malaltia de la legionel·losi si no es supervisessin adequadament.

L'altra gran tasca és revisar l'estat higiènic i sanitari de les sorres. Es

fa prenent mostres a diferents zones: al mig de platja i altres punts on la sorra és seca, i a l'entorn de les dutxes, on la humitat dispara el risc de contaminació microbiològica. L'avaluació al laboratori d'aquestes mostres, en permet conèixer l'estat sanitari i ajuda a avaluar l'efectivitat de les actuacions de neteja efectuades pels ajuntaments. En el cas que els resultats no siguin satisfactoris, es recomanen pautes noves per solventar-ho.

Des del 2020, el programa també inclou el suport tècnic als ajuntaments en relació a les normes i recomanacions de les autoritats sanitàries per a la prevenció de contagis de la Covid-19. A banda de comunicar-los la normativa i recomanacions vigents en cada moment, assessorar-los per adaptar-les a cada cas, i resoldre els dubtes que van sorgint, des de Dipsalut es proporcionen materials divulgatius. Concretament, es tracta de cartells i infografies, dirigits als usuaris, amb les pautes d'higiene, distància interpersonal i altres precaucions a prendre.



Fotografies de control de piscines

Les actuacions de l'Organisme a les piscines

Els programes per a la salubritat de les piscines es desenvolupen al llarg de l'any, tot i que el gruix es concentra a l'estiu (donat que la majoria són descobertes). Amb el *Programa de Suport a la Gestió de la Salubritat de les Piscines de Titularitat i/o Gestió Municipal*, es controlen unes norantena piscines de 85 ajuntaments. Amb el *Programa d'Avaluació de la Salubritat de les Piscines d'Ús Públic*, se'n revisen prop de mig miler, d'un total de 124 municipis.

Se n'avaluen les pautes de neteja i manteniment, la seguretat de les instal·lacions, l'emmagatzematge de productes químics, el funcionament del servei de socorrisme i altres qüestions relacionades amb



Fotografies de control de piscines

l'estat general de cada piscina, i les seves condicions higièniques i sanitàries.

Des del 2020, s'hi ha sumat la revisió del compliment dels requisits davant la Covid-19. Entre aquests requeriments per a la prevenció de

contagis, hi ha el control d'accés a la instal·lació i de l'aforament, informar adequadament els usuaris de les pautes d'higiene i de prevenció, que es respecti la distància física entre persones, que es compleixin les restriccions pel que fa vestuaris,

lavabos i altres espais comuns, que es disposi d'un protocol de neteja i desinfecció que respongui a la situació actual, que s'usin els productes adequats, i que es facin els controls de desinfectant a l'aigua amb les noves freqüències fixades.

Cal recordar que, a més, en el cas de les piscines de titularitat i/o gestió municipal, es fan, de manera periòdica, controls microbiològics de l'aigua de cadascun dels vasos, així com altres accions de suport continuat per al bon manteniment sanitari d'aquests equipaments. L'Organisme en dissenya els plans de gestió i autocontrol (adaptats a les peculiaritats de cada piscina), i s'encarrega de fer-ne el seguiment. Si es detecten incompliments o deficiències, no només se n'avisava de manera urgent el municipi afectat, sinó que també se li proposen les mesures correctores més adients en cada cas.



Fotografies de control de platges



Fotografies de control de platges



Fotografies de control de platges

En els programes de piscines també s'inclou la difusió de material divulgatiu, com els cartells amb les normes d'ús i recomanacions de seguretat per als usuaris, o els que indiquen les mesures específiques a seguir per prevenir contagis de Covid-19. .

Suport econòmic per a socorrisme

A més dels programes per a la salubritat de les platges i els de les piscines, Dipsalut n'ofereix als ajuntaments dos més, per a cofinançar els dispositius de vigilància, salvament i socorrisme.

En concret, es tracta del *Programa de suport econòmic per a la seguretat, vigilància, salvament i socorrisme a les platges (Pt08)* i el de *suport econòmic per al personal de socorrisme a les piscines d'ús públic de titularitat i/o gestió municipal (Pt15)*.

Aquest 2021, el suport econòmic per als dispositius de les platges compta amb un import total màxim de sis-cents mil euros. Pel que fa a les piscines, s'han reservat dos-cents mil euros.

L'objectiu d'aquestes ajudes econòmiques és ajudar els ajuntaments a la millora de la seguretat dels banyistes a piscines i platges.

La natura, font de benestar i salut

(article redactat per Laia Botey (Som Natura) i Sandra Carrera (XCN), des de la coordinació tècnica de la Taula Salut i Natura. Extret del web del programa de Parcs i Itineraris de Dipsalut: www.itinerarisparcsdesalut.cat)

Hi ha una àmplia evidència científica sobre els beneficis que el contacte amb la natura aporta al benestar i la salut integral de les persones. Cada cop més estudis demostren que la natura és essencial per afavorir el nostre equilibri físic, emocional i fins i tot espiritual, i que té un efecte tant preventiu com terapèutic i rehabilitador sobre la nostra salut.

Freqüentar o viure a prop d'espais naturals millora especialment el nostre estat general de salut física i ens aporta vitalitat, contribueix a prevenir l'obesitat i la diabetis i ajuda a mantenir la salut cardiovascular, així com també millora la nostra esperança de vida.

L'exposició regular a la natura té, a més, una repercussió positiva i significativa en la nostra salut i el benestar psicològic i emocional. Entre d'altres, contribueix a millorar l'estat d'ànim, reduir l'estrès, augmentar l'autoestima, restaurar la salut mental -disminuint l'ansietat i el risc de depressió-, o millorar la qualitat del son. Alhora, l'accés a espais verds ens ajuda a evitar l'aïllament i afavoreix la interacció i la cohesió social.

Lligat amb la necessitat intrínseca dels humans de relacionar-nos amb la natura, el contacte directe amb els espais verds fomenta la capacitat de meravella i, fins i tot, el sentit d'unitat i pertinença. Ens ajuda a prendre consciència que formem part de la natura i que som un tot amb ella.

A més, rodejar-se de natura pot tenir un efecte especialment rellevant en col·lectius vulnerables com la infància (afavoreix habilitats motores i cognitives, potencia la concentració, el joc actiu...), les dones (millora l'embaràs i el part, pot retardar la menopausa i, fins i tot, disminuir el risc de càncer de mama) o la gent gran (contribueix a alentir l'envelliment físic i mental).

Així mateix, la natura ajuda a mitigar les desigualtats socials en salut; els col·lectius socioeconòmics més desfavorits són els que n'obtenen més beneficis, especialment pel que fa a la salut mental.

La pandèmia ens hi apropa de nou

Declaració sobre la interdependència entre salut i natura a Catalunya-, més del 80 % de la població catalana vivim en espais urbans i en ambients artificials que comporten una progressiva desvinculació del medi natural i hàbits poc saludables d'inactivitat física i sedentarisme.

Darrerament, però, la pandèmia ha posat de relleu més que mai la importància de la connexió humana amb la natura i ha estat un gran revulsiu per valorar més els entorns naturals i, d'una forma especial, els que tenim més a l'abast.

En aquesta línia, des del món acadèmic proliferen les investigacions sobre l'impacte positiu que està tenint el contacte amb la natura, sobretot en la restauració psicològica i emocional de les persones en temps de COVID-19.

La pandèmia ens hi apropa de nou

Moure'ns activament, caminar, anar en bicicleta o fer exercici físic - és clau per a la qualitat de vida de les persones- i els beneficis es multipliquen si, a més, es fa en entorns naturals.

Per això, la recuperació del contacte amb la natura i l'activitat física en entorns naturals és una de les estratègies que més pot contribuir a reduir l'impacte negatiu del sedentarisme i hàbits associats. Alhora, també és una aposta de salut que cobra encara més sentit després de l'arribada de la pandèmia de la Covid-19.

Ja sigui en parcs urbans, en entorns verds periurbans o fins i tot en parcs naturals -i tant en espais verds com en espais blaus (fonts, llacs, rius o el mar)-, s'obtenen més beneficis en comparació amb els efectes de dur a terme l'activitat física en entorns tancats.

Practicar l'activitat física a l'aire lliure, en espais oberts i en contacte

amb la vida natural incrementa tant la salut física com el benestar emocional de les persones. Si, a més, es fa de forma grupal, s'intensifiquen la interacció i els vincles socials, ja que les activitats en el medi natural generen més cohesió de grup.

Com també mostren diversos estudis, l'activitat física en espais naturals s'associa a una durada més llarga de les activitats i, sobretot, a més motivació i adherència a l'activitat física de forma regular i més duradora, fet que incrementa la probabilitat de ser persones actives tant en l'àmbit físic com en el social.

Com ho convertim en un hàbit saludable?

La qualitat dels espais també podria determinar-ne l'efecte beneficiós sobre la salut. Per això, és tant important la proximitat i l'accessibilitat per garantir una freqüentació quotidiana dins el propi nucli urbà i entorns, com visitar de forma regular espais naturals protegits de més magnitud, amb més biodiversitat i valor ecològic, que maximitzen els beneficis sobre la salut i el benestar.

La càpsula Salut i Natura, promoguda pel Departament de Salut -en el marc de la Taula Salut i Natura- per ser projectada als centres d'atenció primària de Catalunya, dona algunes pautes:

1. Anar a un espai verd urbà cada dia
2. Passar hores en un espai natural cada setmana
3. Visitar durant un dia sencer un parc natural un cop al mes

Són orientacions que poden servir d'inspiració. Caldrà adaptar-ho a l'edat, les circumstàncies de cada persona i les característiques del propi entorn.

Reunió amb el nou director general de Cooperació

La presidenta de Dipsalut, Maria Puig, s'ha reunit amb el director general de Cooperació al Desenvolupament de la Generalitat de Catalunya, Josep Desquens, per conèixer les prioritats en l'àmbit de cooperació al desenvolupament i plantejar possibles noves vies de col·laboració.

La trobada s'ha dut a terme aquest 16 de juliol, a la seu de l'Organisme, al Parc Científic i Tecnològic de Girona.



Reunió amb el nou director general de Cooperació

Celebració de la diversitat cultural

Hem participat a la festa intercultural del desè aniversari de l'associació ECCIT, celebrada aquest passat mes de juny.

La diputada d'Acció Social, Teresa Brunsó, ha agraït la tasca desenvolupada per l'entitat, amb qui Dipsalut col·labora a través de la línia de subvencions de cooperació internacional. Concretament, des de l'Organisme es dona suport econòmic per al projecte d'intercanvi de docents entre la demarcació de Girona i zones rurals del Marroc.



Celebració de la diversitat cultural

Dipsalut s'adhereix a la Unió Internacional de Promoció de la Salut

El Consell Rector de l'Organisme va aprovar la proposta d'adhesió oficial a la Unió Internacional de Promoció de la Salut i d'Educació per a la Salut (UIPES-IUHPE).

La UIPES és una de les principals veus internacionals en promoció de la salut. Es tracta d'una associació professional independent, integrada per persones i organitzacions de més de 80 països, que té per objectiu millorar la salut i el benestar arreu, a través de l'educació, l'acció comunitària i el desenvolupament de polítiques públiques.

Dipsalut treballa amb la UIPES des de fa anys en actuacions vinculades a l'intercanvi de coneixement. Ara, l'Organisme n'ha tramitat l'adhesió formal, per tal de formar-ne part, com a membre de ple dret.

Commemoració del Dia per a l'alliberament LGBTI+

El Servei d'Igualtat de Gènere i Diversitat Sexual de Dipsalut ha recopilat i ajudat a difondre moltes de les accions que els municipis han organitzat per commemorar aquesta data.

Entre elles, presentacions de nous serveis d'atenció i punts d'informació, exposicions, lectures del manifest reivindicatiu, xerrades, hissades de la bandera irisada o campanyes de conscienciació.

El Servei proporciona suport tècnic als ajuntaments per al disseny, implementació i avaluació de polítiques i actuacions en l'àmbit de la igualtat de gènere i la diversitat sexual. També ofereix formació gratuïta en aquests temes i distribueix recursos informatius i de sensibilització.



Commemoració del Dia per a l'alliberament LGBTI

IX Jornada de l'Esport Femení

Ha tingut lloc entre el 10 i 13 de juny a diversos espais de la ciutat de Girona.

Ha inclòs competicions, classes obertes, exhibicions i altres activitats encarades a fomentar la pràctica esportiva regular i continuada al llarg de la vida.

Dipsalut ha participat en la coordinació d'aquesta Jornada i, com cada any, en les xerrades prèvies que es fan a instituts per tal de trencar estereotips de gènere al voltant de l'esport i fer reflexionar els adolescents i joves sobre l'encara vigent desigualtat d'oportunitats entre homes i dones, també en aquest àmbit.



IX Jornada de l'Esport Femení

Inauguració dels senyals de les rutes escolars

Hem estat a l'acte d'inauguració de la nova senyalització per als camins escolars de Salt, dut a terme aquest mes de juny.

Els senyals han estat dissenyats a partir de dibuixos realitzats per l'alumnat. Han de facilitar que els infants puguin anar i tornar de les escoles de forma autònoma i segura, utilitzant els itineraris ideats a tal efecte.

La iniciativa forma part del projecte "Juguem? Itineraris segurs", amb el que Dipsalut col·labora.



Inauguració dels senyals de les rutes escolars

**Donem suport als municipis
per a polítiques d'igualtat
de gènere
i diversitat sexual**

IMPULSEM LA TEVA SALUT

POSEM
EL FOCUS
SOBRE...

Sílvia Oliveras i Casadellà, Gerent de Dipsalut

“Moments tan crítics, posen al límit les organitzacions. Serveixen per conèixer-ne millor les capacitats reals”

En aquesta entrevista fem balanç de les actuacions de Dipsalut per fer front a la pandèmia. La gerent de l'Organisme ens detalla les mesures que s'han dut a terme fins el moment per donar suport als municipis en l'actual crisi sanitària i socioeconòmica, els reptes organitzatius, i els moments viscuts per part de l'equip.



Quines van ser les primeres accions, a l'inici de la pandèmia?

Recordo com si fos ahir el dia en què es va anunciar el primer contagi a Catalunya. Justament, teníem prevista una reunió, per qüestions ben diferents, amb l'aleshores secretari de Salut Pública. Ens la van anul·lar. Al cap d'unes hores vam entendre el perquè. Ràpidament vam prendre consciència del que implicava l'arribada de la pandèmia a casa nostra. Amb la cinquantena de professionals de Dipsalut tancats a casa, amoïnats tant a nivell personal com des de la responsabilitat professional, vam preguntar-nos: com podem ajudar el món local i la ciutadania ara mateix? Els telèfons treien fum i de seguida vam entendre que, aquelles primeres setmanes, calia material de protecció (mascaretes, guants, gel...), arreu, als hospitals, a les residències... A partir d'aquí, un munt de vivències que perduraran a la nostra memòria: mai havíem adquirit aquests productes, però ens en vam sortir; tothom s'hi va implicar, a tots nivells (gestionant, lògicament, repartint...). Les primeres mascaretes estaven fetes amb un material que ens va costar molt trobar. I gràcies a centenars de voluntaris es van poder cosir. Buscàvem proveïdors, fèiem arribar el material... Sempre en coordinació amb Salut i amb el món local gironí, al que hem procurat assessorar, ajudar i acompanyar en tot allò que hem pogut, des del primer moment.

Els serveis habituals que presta l'Organisme es van haver de reorientar, oi?

Inevitablement, la majoria de programes se'n van veure afectats. A banda d'adquirir material de protecció, les primeres setmanes van ser per replantejar-los, per donar resposta al moment. Llavors, van ser especialment rellevants les decisions preses al voltant de la teleassistència: vam posar en marxa una línia telefònica gratuïta per poder atendre tothom que no estigués donat d'alta al servei i, amb la situació, el poguéssim necessitar; i, també, vam reforçar el seguiment als usuaris més vulnerables, per evitar situacions de risc, i d'aïllament.

Vam ampliar el servei d'emergències psicològiques, per donar suport a sanitaris i altres persones afectades de manera directa per la Covid-19. I, alhora, vam anar elabo-

rant i divulgant recomanacions per a la salut psicològica de tota la població. Aquest impacte també es va abordar amb el "Sigues tu": vam proposar recursos educatius per cuidar la salut emocional d'infants, adolescents i joves; els vam compartir amb les escoles, i els vam difondre entre les famílies. Alhora vam dur a terme accions específiques, dirigides a mitigar l'impacte emocional de la pandèmia, als centres educatius i als espais de lleure. El programa de Parcs i Xarxes també es va adaptar: durant el confinament domiciliari, difonent senzilles pautes d'exercici per fer a casa. I, després, reajustant les sessions en grup a la normativa per a la prevenció de contagis.

Els serveis d'aigües, legionel·la, platges, piscines... tot plegat, es va reformular, per continuar garantint la salubritat i alhora incloure les noves accions necessàries i mesures de prevenció arran de la pandèmia, així com el suport tècnic als ajuntaments en aquestes qüestions.

Un altre canvi importantíssim va ser el significatiu augment de la dotació pressupostària de nombroses subvencions- com, per exemple, les del programa Benestar i Comunitat- dirigides a combatre la pobresa i l'exclusió, que ha augmentat amb la pandèmia.

Què s'està aprenent d'aquesta etapa?

A nivell organitzatiu, s'ha viscut situacions molt complexes. I, recordant-ho ara, amb una mica de distància, estic satisfeta amb les decisions preses i molt agraïda per la implicació de tot l'equip. Moments tan crítics, posen al límit les organitzacions, i a la vegada, serveixen per conèixer-ne millor les capacitats reals. Ajuden també a repensar determinades coses que, potser, d'altra manera, hauríem trigat molt més a plantejar-nos. Per altra banda, a nivell general, espero que haguem pres consciència de la importància de la salut pública. I de la necessitat d'invertir en recerca i salut, així com de reconèixer el paper del món local en la gestió d'aquests tipus de crisis. M'agradaria pensar que en sortirem una mica més forts, més humans i que aprendrem a cuidar tot el que ens envolta. Els professionals de Dipsalut continuarem treballant amb la mateixa dedicació i passió per tal d'aconseguir-ho.

